

קונטרס

אָדַר שְׂמַח

יִגְלֶה אֶת מַעֲלַת חֵדֶשׁ אָדַר, שֶׁהוּא חֵדֶשׁ
הַשְּׂמֵחָה, שֶׁבְּחֵדֶשׁ זֶה עוֹקְרִים אֶת הַמֶּן-
עַמְּלֵק, שֶׁהוּא כָּלֵל הַסְּפָקוֹת, וְעַל-יְדֵי תַקְוָה
הַשְּׂמֵחָה זוֹכִים לְגֵאֲלָה.

בְּנוֵי וּמִיֶּסֶד עַל-פִּי דְבָרֵי

רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵחַ הַגְּנוּז וְהַצָּפוֹן

בוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

רַבֵּי נַחֲמָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ

הַגָּאוֹן הַקְּדוֹשׁ, אֹרֵחַ נִפְלָא, אֲשֶׁר כָּל רִז לֹא אָנִים לִיה

רַבֵּי נֶתָן מְבַרְסֵלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ

וּמִשְׁלַב בְּפִסְקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמֵאֲמָרֵי

חֻקְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מְגַמְרָא וּמְדַרְשִׁים וְזוֹהַר הַקְּדוֹשׁ

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי

חֲסִידֵי בְּרֵסֵלָב

עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

הכתבת להשיג את הספר הזה
וכל ספרי אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי תלמידיו הקדושים

* * *

בארץ ישראל
יבנאל
עיר ברסלב בגליל
* * *

בארצות הברית
מתיבתא היכל הקדוש - חסידי ברסלב
.42nd st 1129

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

מוסדות "היכל הקדוש" חסידי ברסלב בארץ ובחו"ל
שעל-ידי עממת "ישמח צדיק - קהלת ברסלב בגליל"
בנשיאות כ"ק מוהרא"ש שליט"א - הצדיק מיבנאל
רח' רבי נחמן מברסלב 1, ת.ד. 421 יבנאל, 15225
טלפון רב קוי: 04-6708356 - פקס: 04-6708359

דוא"ל: info@breslevcity.co.il

אתר אינטרנט: www.breslevcity.co.il

breslevcity.co.il
הר | שדה | בית

קוֹנְטָרַס

אָדָר שְׁמַח

.א.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! חֲכָמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אוֹמְרִים
(תענית כט.): מִשְׁנַכְנֵס אָדָר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה. וְלִכֵּן הָיִית
שְׁנַכְנֵס עֲכָשׁוּ חֹדֶשׁ אָדָר, חֹדֶשׁ אֲשֶׁר בּוֹ הַפֶּךָ לָנוּ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִצְעֵר וְיִגוֹן לְשִׂמְחָה וּמְשִׁתָּה, לִכֵּן
עָלִינוּ לְהִתְחִיל מֵהַחֹדֶשׁ הַזֶּה, חֹדֶשׁ אָדָר — לְהִיֹּת
בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה. וּבְזִכּוֹת הַשְּׂמֵחָה נִזְכָּה לְעַקֵּר מֵאֲתָנוּ
אֵת כָּל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל
אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ. וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲרָן, חֵלֶק א',
סִימָן כד): מִצְנָה גְדוֹלָה לְהִיֹּת בְּשִׂמְחָה תְּמִיד, וְלִהְרַחֵק
אֵת הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ. כִּי כָל הַמַּחְלוֹת
וְהַחֲלָאִים רָעִים שְׂבָאִים עַל הָאָדָם, הֵם רַק מִחַמַּת
קְלָקוּל הַשְּׂמֵחָה; כִּי כְּשֶׁאָדָם שָׂשׂ וְשִׂמַּח, זֶה בַּעֲצָמוֹ
מְבִיאֵו לְבְרִיאוֹת — בְּרִיאוֹת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף. כִּי לְהַפְּךָ —
כָּל הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל עַם יִשְׂרָאֵל בְּכֻלְלֵיּוֹת וּבְפָרְטֵיּוֹת
וּבְפָרְטֵי פְרָטִיּוֹת, זֶה רַק מִחַמַּת הָעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן,

שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. וּמַהֲיֵכֵן בָּא עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וּדְכָאוֹן? מִשְׁנֵאת חֲנָם, שְׁאֲדָם שׁוֹנֵא אֶת הַזּוּלָּת, וּמִצְטָבֵר בְּמַחֵו וּבִדְעָתוֹ כָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת עָלָיו, כְּאֵלוֹ הֵהוּא רוֹצֵה לְהַכְנִיעוֹ וּלְשַׁבְּרוֹ, וְכֵן רוֹקֵם בְּמַחְשְׁבָתוֹ כָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת, עַד שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹךְ עֲצָמוֹ, וְהוּא מְמַרְמֵר וּמְדַכָּא וְרוֹאֵה רַק שְׁחוֹר. וּבְאֵמֶת הַכֹּל רַק דְמִיּוֹן אֶחָד גָּדוֹל, כְּמוֹ שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימֵן כה):

כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא, בֵּר מִינָן, כַּח הַמְדָּמָה מְתַגַּבֵּר עָלָיו, כַּח הַבְּהֵמִיּוֹת מְתַפְשֵׁט עָלָיו; כִּי בְּאֵמֶת עַל הָאָדָם לְהַגִּיעַ לְמַדְרָגָה כְּזוֹ, שְׁלֵא יֵרָאֵה וְלֹא יִשְׁמַע רַק אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, הַקְדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצִדֵּק וּבְמִשְׁפָּט, עַד כְּדֵי כֵּן, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (יִומָא לח):

אֵין אָדָם נוֹגֵעַ בְּמָה שְׁמוּכֵן לְחַבְּרוֹ, וְאֵין מַלְכוּת נוֹגֵעַת בְּמַלְכוּת חֻבְרָתָהּ אֶפְלוֹ כְּמֵלֵא נִימָא; מַה שְׂרִיף שְׁאֶחָד יִגַע בְּשֵׁנֵי? ! מַה זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת שְׂיֵהוּדֵי יִזְיֵק לְזוּלָּתוֹ? ! מַהֵן כָּל הַהֶסְתוֹת הַפְּרוּעוֹת? זֶהוּ כַּחוֹ שֶׁל הַמֶּן-עֲמֵלֵק, שְׁבָא לְאַחֲשׁוּרוּשׁ הַטַּפֵּשׁ וְאָמַר (אֶסְתֵּר ג, ח):

"יִשְׁנוֹ עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד מִכָּל הָעַמִּים", זֹהֵי כָּל טְמֵאת הַמֶּן-עֲמֵלֵק, שְׁמִפְזָר וּמִפְּרִיד בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. כִּי כַּח הַסְּמ"ך-מ"ם הַרְשָׁע זֶה הַפְּרָד וּמְשַׁל', וְאִם רוֹאִים אֶחָד הַמְדַבֵּר רַע עַל הַזּוּלָּת, סִימֵן שְׁרוּצָה לְהִתְנַשְּׂאוֹת, וְחוֹשֵׁב שְׁבֻזָּה שְׂיִשְׁפִּיל אֶת הַזּוּלָּת —

יגדל. אֲשֶׁר אֵין לָךְ טַפְשׁוֹת יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּו. אָדָם צָרִיף לְזָכֹר, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אִתָּנוּ, עִמָּנוּ וְאֶצְלָנוּ, עַד כְּדֵי כִף גְּדֹלָה הַשְּׁגָחַתוֹ הַפְּרָטִית, שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (חֵלִין ז): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֶצְבְּעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֹא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; אֵין מְצִיאוֹת בְּלִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וּכְשֶׁאָדָם מַחְדִּיר בְּעֶצְמוֹ יְדִיעוֹת אֱלוֹ, אֲשֶׁר הַכֹּל זֶה אֱלֻקוֹת וְאֱלֻקוֹת זֶה הַכֹּל, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, זֶה לְבוֹשׁ לְגַבֵּי הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְצָרִיכִים רַק לְהַפִּיר אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וּלְדַבֵּר אֵלָיו, וּלְהַמְלִיף עַל עֶצְמוֹ אוֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ מְכַנְיָעִים אֶת הַמֶּן-עַמְלָק, שֶׁרָצָה לְהַפְרִיד בֵּין נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן אוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת נח): "לָךְ הַוְיָ"ה הַמְּלָכָה" — זֶו מְלַחֶמֶת עַמְלָק. בְּזֶה שְׁאָנוּ מְגַלִּים שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְלָךְ וּמְלָכוּתוֹ בְּכֹל מְשָׁלָה, בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ לוֹחֶמִים בְּעַמְלָק. וְלָכֵן אָמְרָה אֶסְתֵּר לְמַרְדֵּכֵי הַצְּדִיק (אֶסְתֵּר ד, טז): "לָךְ כֹּנֵס אֶת כָּל הַיְהוּדִים". אִם אָנוּ רוֹצִים לְהַתְגַּבֵּר עַל כָּל הַעַמְלָקִים, עַל כָּל הַהֶמְגִים שֶׁקָּמוּ עָלֵינוּ מִשֶּׁף כָּל הַדּוֹרוֹת, עַד שְׁנַתְעַרְבוּ בֵינֵינוּ, שֶׁהֵם הָעַרְב־רַב, עַמְלָקִים, הַכּוֹפְרִים בְּמְצִיאֹתוֹ יְתִבְרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, אֵין עֶצָה אַחֶרֶת — רַק שְׂמִחָה! כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהִיּוֹת בְּשְׂמִחָה, בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ הוּא מוֹחָה אֶת עַמְלָק. שְׂמִחָה — אוֹתִיוֹת שְׂמִחָה, הֵינּוּ שְׂמוּחִים אֶת עַמְלָק עַל-יְדֵי שְׂמִחָה. וְלָכֵן מִשְׁנַכְנֵס אָדֶר מְרַבִּים

בְּשִׂמְחָה, הַחֲדָשׁ הַזֶּה נִהְפָּךְ לָנוּ מִיּוֹם צָרָה לְיוֹם טוֹב, יוֹם מְשִׁתָּה וְשִׂמְחָה. וּמָה עָקֵר הַמְצָנָה? "וּמְשִׁלּוּחַ מְנוֹת אִישׁ לְרַעְיָהוּ וּמִתְנּוֹת לְאֲבִיוֹנִים", בְּזֶה אֲנַחְנוּ מְרִאִים, שְׂאֵנוּ אוֹהֲבִים זֶה אֶת זֶה. וְזֶהוּ הַיְסוּד — לְהַכְנִיעַ אֶת הַעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹנוֹת. כִּי בְּרַגַע שִׁיְהוּדֵי אוֹהֵב יְהוּדֵי שְׁנִי, בְּזֶה הוּא מְבַטֵּל מִמֶּנּוּ אֶת כַּח הַבְּהֻמִּיּוֹת, כַּח הַדְּמִיּוֹן שְׂנֵכְנֵס בּוֹ. יְהוּדִים צְרִיכִים לְהִתְאַחַד יַחַד, לַעֲזֹר זֶה לְזֶה. אֵיזָה יְפִי הוּא זֶה, כְּשִׁחִיִּים בְּיַחַד וְעוֹזְרִים זֶה לְזֶה. זֶהוּ הַנַּחֲת־רוּחַ הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ה'): אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְיִשְׂרָאֵל: תָּנוּ דַעְתְּכֶם שְׁלֵא תִשְׁנְאוּ זֶה עִם זֶה, וְלֹא תִחַרְחְרוּ זֶה עִם זֶה, שְׁלֵא יֹאמְרוּ מִלְּאֲכֵי הַשְּׂרֵת לְפָנַי, תּוֹרָה שֶׁנִּתְּתָ לָהֶם אֵינֶם עוֹסְקִים בָּהּ, וְהָרִי אֵיבָה וּמִחֻלָּקַת וְתִחְרוֹת בֵּינֵיהֶם. כָּל הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹנוֹת שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ, זֶה בָּא מִשְׁנֵאת חֲנָם, שְׂאֶחָד אֵינוֹ יָכוֹל לְסַבֵּל אֶת זוּלָתוֹ, מִהַגְזַעְנוֹת הָאֲרוּרָה שְׁנִטְבְּעָה בָּנוּ, וְעוֹשָׂה אוֹתָנוּ מִמְרָמְרִים זֶה עַל זֶה, וּמְלֵאֵי קִשְׁיוֹת וּסְפָקוֹת. וְלָכֵן לֹא בַחֲנָם שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁבְת פח). עַל הַפְּסוּק (אֶסְתֵּר ט, כז): קִיְמוּ וְקַבְּלוּ — קִיְמוּ מִה שְׂכַבְּר קַבְּלוּ; כִּי בְּפוּרִים הִיָּה קִבְּלַת הַתּוֹרָה מִחֲדָשׁ, בְּרִצּוֹן רַב. כִּי עִם יִשְׂרָאֵל הִגִּיעוּ לְמַדְרַגָּה כְּזוֹ עַל-יְדֵי הַשְּׂמִיחָה, שְׂזָכוּ לַעֲקֹר מֵאֲתָם אֶת הַמֶּן-עַמְלֵק, עַד שְׂקַבְּלוּ אֶת

התורה מחדש ולא בכפיה אלא מרצון. ולכן כתוב בתקוני זהר (דף נז:), שיום פורים גדול יותר מיום פורים, ולמה? כי כתוב בו כ' הדמיון; הינו יום הכפורים הוא יום יחיד בשנה, שבו הקדוש-ברוך-הוא מוחל לעם ישראל כל עוונותיהם, והנה נקרא כפורים, הינו שפורים גדול יותר, ולמה? כי בפורים זוכים להגיע לשמחה כזו, שפורצת כל הגבולות, ויהודי אוהב יהודי שני, שולח לו מתנות, ונותן צדקה לאביונים, ונתגברת ומתפשטת האהבה. ולכן לא בחנם שאומרים חכמינו הקדושים (תענית כט): משנכנס אדר מרבין בשמחה; אין עוד שמחה גדולה יותר מאהבה ואחדות שיש בין עם ישראל, והקדוש-ברוך-הוא מאד מאד אוהב יהודי שאוהב יהודים אחרים, עד כדי כך, שאומרים חכמינו הקדושים (ניקרא רבה, פרשה ב'): אמר הקדוש-ברוך-הוא למשה, כל מה שאתה יכול לשבח את ישראל — שבח, לגדלם ולפאדם. הקדוש-ברוך-הוא אוהב יהודי שמשבח ומפאר נשמות ישראל, כי אצלו יתברך יקר מאד כל יהודי, באשר הוא בנו יתברך. כמו שכתוב (דברים יד): "בנים אתם להנני" אלקיכם". וכפי שרואים בגשמיות, אבא שמח מאד כשיש אחדות בין ילדיו, כשיש אחדות במשפחה, ולהפך, חס ושלום, כשיש פרוידים ומחלקת בין אחים ואחיות וכו' וכו', ישנה התפוררות, איזו עגמת נפש יש

לְאָב, וְסוּבֵל בּוֹשׁוֹת וּבְזִיוּנוֹת. וְאִם זֶה כֶּף בְּגִשְׁמִיּוֹת, עַל
 אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאֵין עֲרֹךְ כָּלֵל בְּרוּחַנִיּוֹת, כְּשֶׁעַם
 יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד, וְעוֹזְרִים זֶה לְזֶה, אֵינֶם מְדַבְּרִים
 לְשׁוֹן־הָרֶע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת זֶה עַל זֶה, וְעוֹזְרִים אִישׁ
 לְרֵעֵהוּ, גּוֹרְמִים נַחַת רוּחַ בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְהַקְדוּשׁ־
 בְּרוּךְ־הוּא קוֹרָא לְמַלְאָכִים וְאוֹמֵר לָהֶם: רְדוּ וּרְאוּ אֶת
 בְּנֵי, כִּיצַד הֵם מַחְזִיקִים עִצְמָם בְּיַחַד, וְאוֹהֲבִים זֶה אֶת
 זֶה. עַל־כֵּן הִגִּיעַ הַזְּמַן שְׁנַעֲזוּב כָּכָר אֶת הַשְּׂנֵאָת חֲנָם
 וְהַפְּרוּדִים, אֶת הַהֶסְתוֹת הַפְּרוּעוֹת וְהַפְּלוּגִים, וְאִם יְהוּדֵי
 נִמְצָא בְּצַעַר וְרוּצִים לְעֲזֹרוֹ, אַל תִּסְתַּמּוּ אֶת פִּיּוֹת
 הַמְּסִיעִים, אֲשֶׁר זוֹ רְשָׁעוֹת מֵאֵין כְּמוֹתֶיהָ; יְהוּדֵי שְׂרוּי
 בְּצָרָה, אֲזִי כָּל עַם יִשְׂרָאֵל צָרִיכִים לְהִתְאַחֵד יַחַד וּלְעֲזֹרוֹ,
 לְהוֹצִיאֵהוּ מִן הַפַּח יְקוּשׁ שְׁנַפֵּל לְתוֹכוֹ. וְאִם בָּא פְּלוּגֵי
 וּמְנַסֵּה לְעַצֹּר אֶת הָעוֹזְרִים, תִּדְעוּ שֶׁזֶהוּ רְשָׁע וְצָבוּעַ, זֶהוּ
 עֲמָלֵק. כִּי יְהוּדִים צָרִיכִים לְעֹזֵר זֶה לְזֶה, כִּי הָרִי אָמְרוּ
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲדִין כו:): כָּל יִשְׂרָאֵל עֲרָבִים זֶה
 בְּזֶה.

נִרְאֶה וְנִתְבּוֹנֵן מָה רָצָה הַמֶּן? גִּזֵּר גְּזֵרָה עַל אַנְשִׁים,
 נָשִׁים וְטָף לְהַשְׁמִידֵם בְּיוֹם אֶחָד. הַמֶּן־עֲמָלֵק, שֶׁהוּא
 כָּלֵל אַמּוֹת הָעוֹלָם הַשּׁוֹנְאִים אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּתַכְלִית
 הַשְּׂנְאָה, כְּמֵאֲמָרָם ו'ל (שְׁבַת פט): מִיּוֹם שֶׁקָּבְלוּ יִשְׂרָאֵל
 תּוֹרָה בְּסִינֵי, יִרְדֶּה שְׂנְאָה מֵאַמּוֹת הָעוֹלָם לְעַם עוֹלָם;

וְכֵן אָמַר רַבֵּי שְׁמַעוֹן בַּר יוֹחָאי: הִלָּכָה הִיא בְּיָדוֹעַ
 שְׁעָשׂוּ שׁוֹנֵא לִיעֶקֶב (ספרי בהעלותך ט, י); וְכֵן אָמְרוּ חַכְמֵינוּ
 הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אַגְדָּה), שֶׁתִּכְרַף כְּשִׁי צֵאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם,
 הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִתְחַבֵּר לְעַם יִשְׂרָאֵל הָיָה עֲמֶלֶק. עֲמֶלֶקִים
 הָאֲרוּרִים הִלְלוּ שְׂרָפוֹ, חֲנֻקוֹ, שְׁחֻטוֹ וְהִרְגוֹ בְּכָל מִינֵי
 מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת, מִיתוֹת אַכְזָרִיּוֹת, אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וְלֹא הָיָה אֶצְלָם הַפָּרֶשׁ בֵּין שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת לְבֵין מִי
 שְׁאִינוֹ שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, כָּל כּוֹנְנֵתֶם הַטְּמֵאָה הִיְתָה
 לְהַשְׁלִיךְ אֶת כָּל יְהוּדֵי וִיהוּדֵי לְתֵאֵי הַגּוֹז. וְלִכֵּן הִגִּיעַ
 הַזְּמַן עִכְשָׁו מְשֻׁנְכָנְס אָדֶר, שֶׁהוּא חֹדֶשׁ הַשְּׁמֵחָה —
 לְהַזְכִּיר לְעַצְמֵנוּ, שְׂאֵם אָנוּ רוֹצִים אַחַת וּלְתַמִּיד לְהַפְטֹר
 מִהֶמֶן-עֲמֶלֶק וּמִכָּל הַצָּרוֹת, אֵין עֲצָה אַחֲרֵת, אֶלֹא
 לְהִתְאַחַד יַחַד. יְהוּדִים צְרִיכִים לְעֹזֵר זֶה לְזֶה, יְהוּדִים
 צְרִיכִים לְאַהֲבֵ זֶה אֶת זֶה, מִסְפִּיק הַפְּרוּדִים, הַמְּפֹלְגוֹת,
 פֹּלֵג, פֹּלֵג, אֲשֶׁר זֶהוּ דוֹר הַהִפְלָגָה. וְזוֹ הִיְתָה כּוֹנְנָתוֹ שֶׁל
 עֲמֶלֶק. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ שְׁמוּאֵל יב):
 לֵץ תִּכָּה — זֶה עֲמֶלֶק. אֵיךְ עֲמֶלֶק מָכָה אוֹתָנוּ? עַל-יְדֵי
 לִיְצָנוּת. אֵין עוֹד קְלָפָה שְׁעוֹקֶרֶת אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 מִהַקְּדָשָׁה כְּמוֹ מִדַּת הַלִּיְצָנוּת. שְׂאֶחָד עוֹשֶׂה לִיְצָנוּת
 מִהַזּוּלָּת. וּבְאֵמֶת אוֹמֵר שְׁלֵמָה הַמְּלִיךְ: מַהִי לִיְצָנוּת?
 שְׁחוֹק הַכִּסִּיל. מַה שִּׁיךְ שְׂאָדָם יִתְלוּצֵץ מִהַזּוּלָּת, בְּשָׁעָה
 שֶׁהוּא נִשְׂאָר לְבָדוֹ בַּחוּץ, וּכְמֵאֵמֶר הַחֶכֶם מִכָּל הָאָדָם
 (מְשָׁלִי ט, יב): "אִם חֲכַמְתָּ — חֲכַמְתָּ לָךְ" — אִם אַתָּה

לומד תורה, ומקנים מצוות, ואוהב כל יהודי, ואתה
 שמח — "חכמת לך", "ולצת" — אם אתה עושה
 ליצנות מפל הדבורים הללו — "לבדך תשא", לבדך
 תסבל. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות ב):
 קשה היא הליצנות, שתחלתה יסורין וסופה פליה.
 רחמנא לישזבן, הליצנות שעושים מחכמי ישראל,
 מגדולי התורה, זה מביא את כל הצרות. וזאת המן-
 עמלק מחדיר בין נשמות ישראל — ליצנים. ואומרים
 חכמינו הקדושים (דרב ארץ זוטא ו): תחלת עברה הרהור
 הלב, שניה לה — ליצנות. ולכן אם רואים אדם ליצן,
 שמתלוצץ מגדולי ישראל, צריך לידע, שהוא נואף,
 מלא עברות, וצריכים להשמר ממנו. ומספרים חכמינו
 הקדושים (פסחים קיב:), שרבנו הקדוש הזהיר את בניו
 קדם פטירתו, ואמר להם: אל תדורו בשכנציב, משום
 דליצנו הוי ומשכו לך בליצנותא. שכנציב היתה עירה,
 ובה הרבה ליצנים, אזי הזהיר רבי את בניו, שלא יגורו
 בה, ולא ימשכו אחר הליצנים, שזהו כלל עמלק,
 רחמנא לישזבן, שמקרר את נשמות ישראל מהאמונה
 הברורה והמזפכת, מעבודת השם יתברך, מכניס באדם
 עצבות ודפאון, כי בדרך כלל ליצן הוא ממרמר ומדכא,
 אחרת לא היה עושה ליצנות. וצריכים להשמר מאד
 מהמן-עמלק הזה, המלא ליצנות. ואומרים חכמינו
 הקדושים (שיר השירים רבה, פרשה א'): מה השמן הזה כוס

מְלֵא אֵינּוּ מְזֻזִיף, אֶף דְּבָרֵי תוֹרָה אֵינָם מְזֻזָּפִים בְּדִבְרֵי לִיְצָנוֹת; טַבְעוֹ שֶׁל שֶׁמֶן, שְׁעוּלָה תְּמִיד לְמַעְלָה, וּכְכֹל שְׁמֵנִסִּים לְעָרֵב בּוֹ מִים, הַשֶּׁמֶן תְּמִיד יִצּוֹף, כִּי אֵין יְכוּלִים לְעָרְבוֹ עִם שׁוּם מְשָׁקִים שְׁבַעְעוּלָם. כְּמוֹ-כֵן הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא חֲכָמְתוֹ יִתְבָּרַךְ, גְּלוּי אֱלֻקוֹת, לִידַע אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּעוֹלָם כָּלֵל, וְהַכֵּל לְכֹל זֶה אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, אֵין הִיא יְכוּלָה לְהִתְעָרֵב בְּלִיְצָנוֹת, אִם נִכְנָס דְּבַר שֶׁל תּוֹרָה לְלֵב, יוֹצֵא כְּנֶגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל לִיְצָנוֹת, נִכְנָס לְלֵב דְּבַר שֶׁל לִיְצָנוֹת, נִכְנָס כְּנֶגְדּוֹ דְּבַר שֶׁל תּוֹרָה. וְלָכֵן הַמֶּן-עַמְּלֵק הַמְּקַרֵּר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִהַתּוֹרָה וְהַמְצוּוֹת, זֶה רַק עַל-יְדֵי לִיְצָנוֹת. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שֶׁכֵּל כַּח הַעֲמָלָקִים, שֶׁהֵם הַעָרֵב-רַב, פִּיֻּצַד עֲקְרוּ מְלִיוּנֵי נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת וְטְהוּרוֹת מִהִיָּהוּדוֹת? דִּיקָא עַל-יְדֵי לִיְצָנוֹת, שֶׁהַתְּלוּצָצוֹ מִהַמְצוּוֹת, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, מְקַדְּשֵׁת שַׁבָּת, וּמְכַל הַקְּדוּשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל. וְכֵן לְעַגּוֹ לְחַכְמֵי הַתּוֹרָה וְגִדּוּלֵי הַדּוֹר. וְלָכֵן בְּשַׁעַה שֶׁהַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא הוֹצִיא אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, מַה כְּתוּב (דְּבָרִים כה) — "וְלֹא נָחַם אֱלֹקִים דְּרֹךְ אֲרָץ פְּלִישְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא". אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ שׁוּחַר טוֹב, תְּהִלִּים א') עַל הַפְּסוּק (תְּהִלִּים א): "וּבְמוֹשֵׁב לְצִים לֹא יֵשֵׁב" — שֶׁלֹּא יֵשֵׁב בְּמוֹשֵׁב אֲנָשִׁי פְּלִשְׁתִּים מִפְּנֵי שְׁלִיְצָנִים הָיוּ. הַקְּדוּשָׁ-בְרוּךְ-הוּא לֹא רָצָה שִׁיעֲבְרוּ דְּרֹךְ הַפְּלִשְׁתִּים, כִּי הָיוּ שְׁקוּעִים בְּלִיְצָנוֹת, וְרַחֲמָנָא לִישׁוּבּוֹ,

מי שְׁנִכְנַס בוֹ לַיְצָנוּת, אָפְלוּ יָרְאוּ לוֹ גְלוּי אֱלֻקוֹת
 בְּתַכְלִית הַמְדְרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה, יִתְלוּצֵץ מְזֵה וִירַחֵק אַחֲרֵים.
 וְלִכֵּן אַחַר הַנְּסִים הַנְּגָלִים שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 לְיִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם, שֶׁקָּבְלוּ עָשׂוּר מְכוֹת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא קָרַע לָהֶם אֶת הַיָּם, וְעָבְרוּ בְּתוֹכוֹ בִּיבָשָׁה, שֶׁזֶּהוּ גַם
 עֲצוּם וְנוֹרָא מְאֹד, אֶף-עַל-פִּי-כֵן פְּתוּב: "וְלֹא נָחַם
 אֱלֹקִים דְּרָף אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים", כִּי לַיְצָנִים הָיוּ, וְאָפְלוּ
 שֶׁתִּגְלֶה לְלֶץ הָאֹר אֵין סוּף, יוֹרִיד אוֹתָךְ בַּחֲזָרָה. וְזֶהוּ
 שְׁאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קלג), שֶׁכָּל
 הָעוֹלָם כָּלוּ מְלֵא אוֹרוֹת, וְהַיָּד הַקְּטָנָה מְעַלְמַת וּמְכַסָּה
 אוֹרוֹת אֵלוּ. אָדָם בָּא לְפָלוּנִי, וּפְלוּנִי שׁוֹאֵלוֹ: הֵיכֵן
 הֵייתָ? וְעוֹנָה: הֵייתִי אֶצֶל חָכָם מְחַכְמֵי הַתּוֹרָה, אֶצֶל
 צַדִּיק מְצַדִּיקֵי הַדּוֹר, שֶׁמְעַתִּי שָׁם גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּמְדְרָגָה
 הַכִּי עֲלִיּוֹנָה, הַחֲדִיר בִּי אֱמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת וְכוּ',
 וּפְלוּנִי עוֹשֶׂה בְּיָדוֹ הַקְּטָנָה תְּנוּעַת בְּטוֹל, וּמְחַיֵּךְ חַיּוּף
 לְגִלְגָּנִי, וְכִבֵּר הוֹרִיד אֶת אוֹתוֹ אָדָם לְשֹׂאֵל תַּחֲתִית
 וְקָרְרוּ מִן הַהֲתַעֲלוֹת וְהַהֲתַעוֹרְרוֹת שֶׁהֵיִתָּה לוֹ. הֲלֹא
 שֶׁמְעַתִּי עָתָה דְּבוּרֵי אֱלֹקִים חַיִּים, גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּתַכְלִית
 הַמְדְרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה, וְהִנֵּה בָּא הַמֶּן הַרְשַׁע וְעוֹשֶׂה לַיְצָנוּת,
 וּבְנֵי-אָדָם שׁוֹמְעִים לוֹ. וְלִכֵּן לֹא רָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 שֶׁעַם יִשְׂרָאֵל יַעֲבֹרוּ דְרָף אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים, כִּי הָיוּ לַיְצָנִים.
 וְכָל לַיְצָן הוּא נוֹאֵף, מִנֵּינָן? שֶׁכְּתוּב (בְּרֵאשִׁית י, יד): "וְאֵת
 פְּתוּסִים וְאֵת כְּסֻלְחִים אֲשֶׁר יֵצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים",

אומר רש"י: שהיו נואפים, ויצאו מהם פלשתים, שהיו ליצנים; מכאן, שכל המתלוצץ מחכמי התורה, מגדולי הדור, מצדיקי האמת, תדעו לכם שזהו נואף. וזהו שאומר דוד המלך (תהלים נה, כא): "שלח ידיו בשלמיו חלל בריתו", וזה צמלק, שהכשיל את נשמות ישראל בנאוף וכו'.

ולכן דיקא בחדש הזה משנכנס אדר — מרבים בשמחה, והשמחה הזו מוחקת את צמלק, מוחקת את הקרירות שמכניס בנו, ומביאה אותנו לאחדות, שנתאחד יחד ונעזר זה לזה. הגיע הזמן שנעזב כבר את כל השטיות, ונחדל מן הגזענות הארוה, שאחד אינו סובל את זולתו, מה זה צריך להיות?! הרי זה בא מצמלק. אומרים חכמינו הקדושים (מדרש תנחומא פי תצא ט): צמלק — עס-לק, שבא ללוק דמן של ישראל ככלב. ובכלל זה כל אנשים הרוקדים על דם הזולת, אשר פלא גדול — היכן הרחמנות שלהם?! יהודי נמצא בצרה גדולה, ואיך יכולים לישן?! כיצד יכולים להמשיך בעסקים וכו'?! ובפרט כשיש אחרים שרוצים לעזור, ומשתיקים גם אותם, ומונעים מהם לעזור, היתכן?! הלא חכמינו הקדושים אומרים (ביצה לב): כל המרחם על הבריות, בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו, וכל מי שאינו מרחם על הבריות, בידוע שאינו

מזרעו של אברהם אבינו. מאין יודעים שהוא יהודי טהור, ולא התבוללה משפחתו במשך הדורות? ! כי סוף כל סוף עם ישראל בגלות אלפים שנה, ומי יודע אם לא התערב מישהו מבני המשפחה בין הגויים? אלא אם יש לאדם רחמנות על זולתו, ורוצה למסור נפשו בעבור יהודי אחר, סימן שהוא יהודי טהור. אבל אם, חס ושלום אדם עושה כל מיני מאמצים רק לעקר את זולתו, צריכים לדעת שמסכן, אדם זה שרשו מגוי.

ולכן עכשו משונכנס אדר מרבים בשמחה, עלינו לעשות כל מיני פעולות שבעולם שהחדש הזה נהיה רק בשמחה, וכך יום ויום שבא עלינו נהיה בשמחה יותר גדולה, והשמחה הזו תביא לנו ישוב הדעת, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן י'): מה שהעולם רחוקים מהקדוש-ברוך-הוא, כי אין להם ישוב הדעת, ולמה אין להם ישוב הדעת? כי אינם בשמחה, וכשאדם בשמחה — אוהב את כלם. הנה אדם עושה שמחה, חתנה לבנו או לבתו, הוא בשמחה עצומה, ומקבל את כלם בסבר פנים יפות, כי מרב שמחה שוכח את כל החשבונות הפרטיים שיש לו עם הזולת, וקורא לכל אחד: בא תשמח, בא תרקד, בא תשתה. כך צריך להיות חדש אדר, לעזוב את כל השטיות, את כל הרשעות שנדבקה בנו, ונתחיל לעסק במחית עמלק,

שְׁזָה הַסְּפָקוֹת וְהַקְּרִירוֹת, עֲמֶלֶק זֶה גִּימְטְרִיָּה סֶפֶק,
 שְׁמַכְנִיס בְּאָדָם קְשִׁיּוֹת (שְׁמוֹת יז): "הַיֵּשׁ הַיְיָ" בְּקַרְבָּנוּ
 אִם אֵין", וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יִלְקוּט שְׁמַעוֹנֵי
 שְׁמוֹת יז, רָמַז רַסח): כָּל זְמַן שֶׁזָּרַע עֲמֶלֶק קָיָם כְּאֵלוֹ —
 פְּנִים מְכֻסּוֹת, גִּעְקָר עֲמֶלֶק מִן הָעוֹלָם נִתְגַּלָּה הַפְּנִים.
 הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא אֶתְנוּ עִמָּנוּ וְאַצְלָנוּ, וְלָמָּה
 אוֹמְרִים שֵׁישׁ הַסְּתֵרֶת פְּנִים, הֲלֹא גְלוּי אֱלֻקוֹת יֵשׁ, כִּי
 מִי הוֹלֵךְ בְּנוֹ, מִי מִתְנוּעֵעַ בְּנוֹ, מִי מְדַבֵּר בְּנוֹ, מִי מְסַתְּכֵל
 בְּנוֹ, מִי חוֹשֵׁב בְּנוֹ אִם לֹא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא! וְכִיצַד
 יִתְכַּן הַסְּתֵרֶת פְּנִים, שְׁלֹא מַכִּירִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
 הוּא, וַיֵּשׁ הַסְּתֵרָה שְׁבִתוֹף הַסְּתֵרָה, הֲלֹא מְלֹא כָּל הָאָרֶץ
 כְּבוֹדוֹ, כָּל הָעוֹלָם כָּלוּ זֶה אֱלֻקוֹת? אֵלֹא אוֹמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּנְחומָא גִּשָׁא): בְּתַחֲלָה קָדָם שְׁחַטָּאוּ
 יִשְׂרָאֵל, הִיָּתָה הַשְּׂכִינָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּיּוֹן שְׁחַטָּאוּ,
 סִלְקוּ מֵהֶם אֶת הַשְּׂכִינָה. נִמְצָא, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 פָּה, וּמָה שְׂאִינְךָ רוֹאֶה אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ, זֶה מַחְמַת שְׁחַטָּאת.
 וְזֵהוּ שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת אֲמוּנָה, סִימָן כב):
 הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם, מַכְנִיס כְּפִירָה לָאָדָם. וְלֹא בַּחֲנָם
 שְׂאוּמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁהָעֶקֶר
 הוּא אֲמוּנָה, וְצָרִיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְחַפֵּשׁ הֵיכָן אֲנִי אוֹחֵז
 בְּאֲמוּנָה, כִּי יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׁסוּבְלִים מַחֲלוֹת וְחֻלָּאִים
 רְעִים, הַכֹּל בָּא מִחֲסָרוֹן אֲמוּנָה, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל
 (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן לג): אֲצֵל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא דְבַר קָטָן,

אָבֵל אֶצְלֵי הָעֵקֶר הוּא אָמוֹנָה; כִּי בְזָה שְׁאֲדָם מְחֻזָּק
 עֲצָמוּ בְּאָמוֹנָה, הוּא תְּמִיד שְׁמַח, וְעוֹקֵר מֵעֲצָמוּ אֶת
 הַמֶּן-עֲמֶלֶק, וְאִזּוּ יֵשׁ אֶהְבֶּה בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֶחָד
 עוֹזֵר לְשָׁנִי. כִּי לָמָּה אֵינְךָ עוֹזְרִים זֶה לָזֶה? מִחֲמַת הַגְּאֻוָּה
 שֵׁישׁ בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים
 (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פֶּרֶשֶׁה יג, סִימָן ג'): "גְּאוֹת אָדָם תִּשְׁפִּילְנוּ" —
 זֶה עֲמֶלֶק שֶׁנִּתְגָּאָה עַל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחִרוּפָיו
 וּגְדוּפָיו. וְלָכֵן אִם אָנוּ, חֶסֶם וְשָׁלוֹם, מְחַרְפִּים וּמְגַדְפִּים
 יְהוּדֵי אַחֵר, סִימָן שְׁנַכְנַס בְּנוֹ עֲמֶלֶק. וְאִם-כֵּן מִשְׁנַכְנַס
 אֲדָר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה, וְהַשְׂמָחָה צְרִיכָה לְמַחֹת אַחַת
 וּלְתַמִּיד אֶת הַגְּזַענוֹת הָאֲרוּרָה, אֶת הַמַּחְלָקֶת וְהָאֵי
 הַבְּנוֹת הַשְׁוֹרְרִים בֵּין הַבְּרִיּוֹת, וְיִהְיֶה צְרִיף לְעוֹר לִיהוּדֵי
 שָׁנִי, וּבְזֶה נֶעֱקֵר אֶת הַמֶּן עֲמֶלֶק, וְאִזּוּ נִזְכָּה לְגֻאֻלָּה
 הַשְּׁלֵמָה, שְׁבוּא יָבוֹא מִלֶּף הַמְּשִׁיחַ וְיִגְאֻלְנוּ גְּאֻלַּת עוֹלָם.

ב.

בְּנֵי וּבְנוֹתֵי הַיְקָרִים! חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים:
 מִשְׁנַכְנַס אֲדָר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה; וּפְרָשׁוּ הַצְּדִיקִים:
 כְּשֶׁמְרַבִּים בְּשִׂמְחָה — מְמַעֲטִים אֶת הַקְּלָפוֹת וְהַסְּטָרָא
 אַחֲרָא, אֶת הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים, כִּי הַשְׂמָחָה הִיא הַמְּדַרְגָּה
 הַכִּי עֲלִיוֹנָה שְׁאֲדָם צְרִיף לְהַגִּיעַ אֵלֶיהָ — לְשִׂמְחָה
 בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְיֵשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל בְּמָה לְשִׂמְחָה —

שְׂזַכֵּינוּ לְהַבְרָא מְזֻרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עָשָׂנוּ כְּגִוְיֵי הָאֲרָצוֹת.
עִם יִשְׂרָאֵל עִם מְלֵא רַחֲמִים, כְּמֵאמָרָם ז"ל (בִּיצֵה לִבִּי):
כָּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוּעַ שֶׁהוּא מְזֻרְעוֹ שֶׁל
אַבְרָהָם אָבִינוּ, וְכָל מִי שֶׁאִינוֹ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת, בְּיָדוּעַ
שֶׁאִינוֹ מְזֻרְעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ; נִמְצָא, שֶׁאַבְרָהָם אָבִינוּ
הָיָה הַיְהוּדִי הָרֵאשׁוֹן שֶׁגָּלָה וּפְרָסָם אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, עַד כְּדֵי כֶּף שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (סִפְרֵי הָאֲזִינוּ שִׁיג): עַד שֶׁלֹּא בָּא אָבִינוּ אַבְרָהָם
לְעוֹלָם, כְּבִכּוֹל, לֹא הָיָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מֶלֶךְ אֱלֹהֵי
עַל הַשָּׁמַיִם, אָבִינוּ אַבְרָהָם הִמְלִיכוֹ עַל הַשָּׁמַיִם וְעַל
הָאָרֶץ; הִינּוּ עַד אַבְרָהָם אָבִינוּ הָיָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
נִקְרָא אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, כִּי גַם הַגּוֹיִים מְכִירִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, אָבֵל הֵם דוֹחִים אוֹתוֹ לַשָּׁמַיִם, אָבִינוּ אַבְרָהָם
הוֹרִידוֹ לָאָרֶץ, כִּי גָלָה וּפְרָסָם תָּמִיד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, עַד שֶׁהִכְנִיסוֹ יִתְבָּרַךְ בְּפִיּוֹת כָּל הַבְּרִיּוֹת, שֶׁכָּל אֶחָד
יְדַבֵּר מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁנִּקְרָא אֱלֹהֵי הָאָרֶץ. וְלִכֵּן לֹא
בְּחֻנָּם שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה מֵג):
אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְאַבְרָהָם, אֲנִי לֹא הָיָה שְׁמִי נִכְרָה
לְבְרִיּוֹתַי, וְהִכְרַתְתָּ אוֹתִי בְּבְרִיּוֹתַי, מֵעַלְתָּ אֲנִי עָלֶיךָ כְּאִלּוּ
אִתָּה שִׁתַּף עָמִי בְּבְרִיתוֹ שֶׁל עוֹלָם; מִי שֶׁמְפָרְסֵם אֶת
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פֹה בְּעוֹלָם הַזֶּה, לִידַע, לְהוֹדִיעַ
וּלְהוֹדִיעַ אֲשֶׁר דָּבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעַצְמוֹ,
אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, הוּא נֶעֱשֶׂה שִׁתַּף

לְאַבְרָהָם אַבִּינוּ, שְׁהִיָּה שְׂתַף לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה שְׂתַמִּיד גִּדְּבַר מִמֶּנּוּ וְנִזְכִּיר אוֹתוֹ, כְּמֵאמָרָם ז"ל (תְּנַחֲמָא נְשָׂא): מִיּוֹם שֶׁבָרָא הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עוֹלְמוֹ נִתְאַוָּה שְׁיִהְיֶה לוֹ דִּירָה בְּתַחְתּוּנִים. וְזוֹ עֲבוּדַת כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר — לְגִלּוֹת וּלְפָרְסָם אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָם. וּבְרַגַע שְׂאָדָם מִחֲדִיר בְּעֶצְמוֹ, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדּוֹ יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדָבַר גָּדוֹל וְדָבַר קָטָן אֵינוֹ נַעֲשֶׂה מֵעֶצְמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן, זֶה מְכַנִּיס שְׂמַחָה עֲצוּמָה בְּאָדָם, כִּי אֵין עוֹד שְׂמַחָה כְּשִׂמְחַת הַדְּבָקוֹת בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (ירושלמי סֵפֶה ה, א): אֵין רוּחַ הַקְדָּשׁ שׁוֹרָה אֶלָּא עַל לֵב שְׂמַח; וְלִכֵּן מְצִינוּ שְׁהַנְּבִיאִים לֹא נִבְּאוּ נְבוּאָה אֶלָּא עַל-יַדֵּי שְׁהִיָּה לְפָנֵיהֶם תַּף וְנִבֵּל וְכִנּוּר, וְהָיוּ מְאֹד מְאֹד שְׂמַחִים וְעֲלִיזִים. וְהִנֵּה זֶה לְעַמַּת זֶה כְּנִגְדָּה עִם יִשְׂרָאֵל מְאֹד שִׁיִּצְאוּ מִמְּצָרִים לְקַבֵּל אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, הַצֵּטְרָף אֲלֵיהֶם הָעַרְב־רַב, שְׂרָאשֵׁם הָיָה עֲמַלְק. הָעַמְלָקִים הָאֲרוּרִים הֵם הַצִּיקוּ לְעַם יִשְׂרָאֵל, הַכְּנִיסוּ סִפְקוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל "הַיֵּשׁ הַזֶּה" בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין" (שְׁמוֹת יז), הֵם קָרְרוּ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מִהָאֲמוּנָה, כְּמוֹ שְׂכַתוּב (דְּבָרִים כה): "אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדִרְךָ בְּצִאתְךָ מִמְּצָרִים", כִּי עֲמַל"ק גִּימְטְרִיָּה סִפְק, זֶה לְעַמַּת זֶה נִגְדָּה הָאֲמוּנָה. יְהוּדֵי צִרְיָךְ לְהִיּוֹת כָּל-כָּף דְּבוּק בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתַמִּיד לְזָכֵר, אֲשֶׁר אֵין בְּלִעְדּוֹ

יתברך כלל, ודבר גדול ודבר קטן אינו נעשה מעצמו, אלא בהשגחת המאציל העליון, אז יהיה תמיד שמח, לא-כן כשאדם חושב שיש טבע, מקרה ומזל, אז הוא בעצבות ובמרירות ובדפאון, ושואל קשיות וספקות למה, למה לפלוני הולך כף, ולי הולך אחרת?! שאלו הספקות הכניס הזמן. ולכן כל העצבות והמרירות והקשיות והספקות שיש לאדם, נמשכים מעמלק. אבל הקדוש-ברוך-הוא אמר: מלחמה להווי"ה בעמלק מדר דר, את העמלק הזה לא יכולים לבטל בפעם אחת, אלא בכל דור ודור קמים עלינו כל מיני עמלקים, ערבי-רב, שרוצים לעקר מאתנו את האמונה הברורה והמוזככת בו יתברך. וזה מה שמכניס בנו עצבות ומרירות ודפאון, שאין אחד מאתנו נקי מזה, כל אחד ואחד עוברים עליו משברים וגלים, ספקות וקרירות, הנה הוא בויער להקדוש-ברוך-הוא, חוזר בתשובה שלמה, מקבל על עצמו קבלות חזקות, שפכר יהיה חזק באמונה בהקדוש-ברוך-הוא, שיקבל את התורה ויקים מצוות בשמחה עצומה, ופתאם הכל נחשף ממנו ויש לו רק ספקות וקשיות על עצמו, על אחרים, על הקדוש-ברוך-הוא, על התורה, על המצוות, על הצדיקים, אשר כל זה בא מעמלק. ולכן אומרים חכמינו הקדושים (תענית כט.): משונכנס אדר מרבים בשמחה. מה הנה באדר? אלא הזמן-עמלק הפיל פור

הוא הגורל, ועָרַף חֶשְׁבוֹן: הִנֵּה בַחֲדָשׁ הַזֶּה, חֲדָשׁ אָדַר, נִפְטָר מִשֶּׁה רַבֵּנוּ, אֲשֶׁר הוּא הוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּהַר סִינַי, וּבְיַדֵי בַחֲדָשׁ זֶה אוֹכַל לְכַלּוֹת אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אָבֵל לֹא יָדַע, שֶׁבוּ בַחֲדָשׁ שֶׁנִּפְטָר מִשֶּׁה, בּוּ בַחֲדָשׁ נוֹלָד מִשֶּׁה, וּמִשֶּׁה רַבֵּנוּ חַי וְקַיִם, כִּי הוּא מָסַר נַפְשׁוֹ בְּשִׁבְלֵי עַם יִשְׂרָאֵל, וְהוֹרִיד לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה, וְהַתּוֹרָה נִקְרְאת עַל שֵׁם מִשֶּׁה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְלָאכִי ג, כב): "זָכְרוּ תּוֹרַת מִשֶּׁה", וְהַתּוֹרָה נִצְחִית, וְזוֹ הִיא טְעוּתוֹ, שֶׁחָשַׁב שֶׁיְכוּלִים לְכַלּוֹת אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְלָכֵן בְּכַח מִשֶּׁה בָּא מְרַדְּכֵי הַצַּדִּיק, שֶׁנִּקְרָא אִישׁ יְהוּדִי, שֶׁהָיָה כּוֹפֵר בְּעִבּוּדָה זָרָה, וְגִלָּה וּפְרָסָם אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְכָל עַם יִשְׂרָאֵל, וְהַחֲדִיר בָּהֶם שְׂמֵחָה שְׁלֵא יִתְיַאֲשׁוּ, הַכְּנִיס בָּהֶם תִּקְוָה, שְׁלֵא יַעֲזֹבוּ עֲצָמָם, וְלִמַּד אוֹתָם בְּטָחוֹן, אִיךָ לְבַטֵּחַ בְּהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּמַצָּבִים הַכִּי קָשִׁים, אִיךָ לֹא לְהִשָּׁבֵר, רַק לְהִתְחַזֵּק בַּתְּפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וּבְכַח זֶה זָכָה לְהַפְּךָ אֶת הַגִּלְגָּל. וּמֵה שֶׁרָצָה הַמֶּן הַרְשַׁע לְרֵאוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל, רָאוּ אֶת זֹאת בּוּ, שֶׁתָּלוּ אוֹתוֹ וּבְנָיו עַל הָעֵץ. וְלָכֵן לֹא בַחֲנָם, שֶׁמִּשְׁנַכְנַס אָדַר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה, שֶׁחֲדָשׁ הַזֶּה הוּא חֲדָשׁ הַשְּׂמֵחָה. וְעֲלִינוּ לְרֵאוֹת לְהַמְשִׁיךְ חֲדָשׁ זֶה, חֲדָשׁ אָדַר, עַל כָּל הַשָּׁנָה, לְהִיּוֹת כָּל הַשָּׁנָה בְּשִׂמְחָה, כִּי עָקַר כַּח הָעֵרְב־רֵב, שֶׁהָרֵאשׁ שְׁלָהֶם הוּא עֲמָלֵק — רַק לְהַכְנִיס בְּאָדָם פְּרוּדִים, כִּי כַח עֲמָלֵק וְהַמֶּן הַרְשַׁע — לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בְּנַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל. וְלָכֵן

אָמַר לְאַחַשְׁוֹרוֹשׁ (אֶסְתֵּר ג): "יִשְׁנֹו עִם מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין
הַעַמִּים", עִם יִשְׂרָאֵל מִפְּזָרִים וּמִפְּרָדִים, כִּי זֶה טְמֵאת
הַמֶּן-עֲמֶלֶק וְהָעֶרְב־רַב בְּכָל דּוֹר וְדוֹר, שְׁעוֹשִׁים לִיצְנוּת
מִהַתּוֹרָה וְהַמִּצְוֹת, שְׂאֵלוּ הֵיוּ הַמְשָׁפִילִים הָאֲרוּרִים,
שֶׁהִכְנִיסוּ אֶת הַהִשְׁפָּלָה הָאֲרוּרָה בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֹף
הָעֵבִירוּ עַל הַדַּת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, מְלִיוֹנִים מֵאַחֵינוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, רַק עַל-יְדֵי לִיצְנוּתְכֶם, שֶׁהִתְלוֹצְצוּ מִחֲכָמֵי
הַתּוֹרָה, חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל, צַדִּיקֵי הַדּוֹר. כִּי קָלַפְתָּ הַלִּיצְנוּת
זֶה בַּעֲצָמוֹ הַמֶּן. כְּמוֹ שְׂאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מִדְּרַשׁ
אַגְדָּה): לֵץ תִּפְּחָה — זֶה הַמֶּן, שֶׁהִיָּה לִיצֵן. וְאֵלוּ הַלִּיצְנִים,
הֵם הַעֲמֶלְקִים הָאֲרוּרִים, רָאשֵׁי הָעֶרְב־רַב. וְהֵם אֲשֶׁר
גּוֹרְמִים לְעַם יִשְׂרָאֵל לַעֲזוֹב אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְחַלֵּל
שַׁבָּת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, שְׂזָה בְּסִקִּילָהּ. אָנוּ שׁוֹמְעִים בְּכָל
יוֹם תְּאֲנוֹת דְּרָכִים, מִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וְאַכְזָרִיוֹת, וְאִף אֶחָד
אֵינוֹ קוֹלֵט שְׂזָה בְּכָלֵל וּבְגַלְלַל חֲלוּל שַׁבָּת, שְׂאֵלוּ
הָעֶרְב־רַב הַעֲמֶלְקִים רוֹצִים לְהִשְׁפִּיחַ מֵעַם יִשְׂרָאֵל אֶת
הַשַּׁבָּת שֶׁהִיא שְׂמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא (שַׁבָּת י); רוֹאִים
בְּנֵי-אָדָם מִסְתּוֹבְבִים עֲנִיִּים וְאַבְיוֹנִים, וְאֵין לָהֶם לְגַמֵּר
אֶת הַשְּׂבוּעַ, וְהַפֵּל בָּא מִחֲמַת חֲלוּל שַׁבָּת, כִּי אוּמְרִים
חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרַאשִׁית וַבְּהַ, פָּרָשָׁה יא, סִימָן א'): בְּרַכַּת
הַיְוִ"ה הִיא תַעֲשִׂיר — זֶה בְּרַכַּת שַׁבָּת; כָּל הַבְּרָכוֹת
בָּאוֹת לְאָדָם רַק עַל-יְדֵי שְׂמִירַת שַׁבָּת, וְלִכֵּן מְצִינוּ,
שׁוֹשְׁתֵי הַכְּרִיחָה אֶת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל לְחַלֵּל שַׁבָּת, וּלְבַסּוֹף

הִיְתָה לָהּ מִפְּלֵה גְדוֹלָה מְאֹד, וְאַחֲשׂוּרוֹשׁ בְּעֶצְמוֹ הָרַג
אוֹתָהּ, כֵּן יֵאבְדוּ כָּל אוֹיְבֵיךָ הַשֵּׁם, אֱלוֹ שְׁמִכְרִיחִים אֶת
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל לְחִלָּל שַׁבָּת, סוּפִם יִהְיֶה רַע וּמָר.

וְלָכֵן עָלִינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצָמֵנוּ עֲכָשׁוּ בְּחֹדֶשׁ אֲדָר,
וּבְפָרְט בְּיוֹם הַפּוּרִים, קִבַּלְתָּ הַתּוֹרָה מִחֹדֶשׁ, כְּמוֹ
שְׁאוּמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבָּת פ.ח.): קִיְמוּ וְקַבְּלוּ —
קִיְמוּ מֵה שֶׁקַּבְּלוּ כְּבוֹר, עַל-יְדֵי מְרֻדְכֵי הַצַּדִּיק שֶׁנִּקְרָא
אִישׁ יְהוּדִי וְכָפַר בְּעִבּוּדָה זָרָה, עִם יִשְׂרָאֵל חֲזָרוּ
בְּחֻשׁוֹבָה שְׁלֵמָה, וְקַבְּלוּ עַל עֲצָמָם מִחֹדֶשׁ לְשִׁמּוֹר שַׁבָּת
וְלִקְיָם מִצְּוֹת וּלְלַמֵּד תּוֹרָה. וְלָכֵן אוּמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים: מִשְׁנַכְנֵס אֲדָר מְרַבֵּים בְּשִׂמְחָה; בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה
עָלִינוּ לְהִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, אַחֲרֵי שֶׁעָבְרוּ עַל עִם
יִשְׂרָאֵל אֲלֵפִים שָׁנָה כָּל מִיַּי יְסוּרִים מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם,
שֶׁהָרָגוּ, שֶׁחָטְאוּ, טָבְחוּ וְשָׂרְפוּ אוֹתָם בְּכָל מִיַּי מִיתוֹת
מְשֻׁנוֹת וְאֶכְזָרִיּוֹת, וְאִין עָלֵיהֶם שׁוֹם לְמוֹד זְכוּת, וְכָל
הַגּוֹיִים יֵשׁ לָהֶם יָד בְּרַצִּיחַת עִם יִשְׂרָאֵל, וְהִנֵּה אָנוּ
עוֹמְדִים לְפָנַי הַיּוֹם הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא יוֹם הַפּוּרִים, יוֹם שֶׁל
שִׂמְחָה, יוֹם שֶׁאָנוּ צוֹחֲקִים מִהָעַרְב־רַב הָעֲמֻלָּקִים,
שְׁמֵבִזִים אֶת כָּל הַקְּדוֹשׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל, אָנוּ לוֹעֲגִים לָהֶם:
אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם שְׁתוּכְלוּ לְמַחֵק אֶת הַשַּׁבָּת? אַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם
שְׁתוּכְלוּ לְסַגֵּר יְשִׁיבוֹת וּבְתֵי סֶפֶר שְׁלוֹמֵי־דִים שֶׁם אָמוּנָה
בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא וְלֹא! מִכֶּם לֹא יִשְׂאָר שׁוֹם

דָּבָר, אַתֶּם עַרְב־רַב עֲמֻלָּקִים, וְעַם יִשְׂרָאֵל עִם קְדוֹשׁ וְטָהוֹר, רוֹצִים לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹן הַבּוֹרָא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וּמָה אָנוּ רוֹאִים? שְׁעָקָר מְצֻנֵת הַפּוֹרִים זֶה מְשֻׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ וּמְתַנּוֹת לְאֲבִיוֹנִים. בְּיוֹם הַפּוֹרִים מְתַגְּלָה הַפְּנִימִיּוֹת שֶׁל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׂאֲחָד אוֹהֵב אֶת הַשְּׁנִי, לֹא כִּמוֹ שֶׁהֶמֶן הַרְשָׁע קִטְרַג וְאָמַר (אֶסְתֵּר ג'): "יִשְׁנֵנו עִם אֶחָד מִפְּזָר וּמִפְּרָד בֵּין הָעַמִּים", לֹא וְלֹא! עִם יִשְׂרָאֵל מְאֻחָדִים, שְׂזָה הִיָּה כַּח אֶסְתֵּר הַמְּלָכָה, שְׂאֲמָרָה: "לֵךְ כֹּנֵס אֶת כָּל הַיְהוּדִים", אִם אָנוּ רוֹצִים לְרֹאוֹת יְשׁוּעָה, וְהַעֲקָר — שְׂנִגְאֵל מֵהַגְּלוּת הַמָּרָה הַזֹּאת שְׂעוֹבֶרֶת עָלֵינוּ אֲלֵפִים שָׁנָה, עָלֵינוּ לְהַתְּכַנֵּס יַחַד, וּלְקַבֵּל עַל עַצְמָנוּ בַּחֲדָשׁ אָדֶר הַזֶּה אֲהַבָּה, לְאַהֲבֵנוּ אֶת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ט), שְׂבֵית-הַמִּקְדָּשׁ לֹא חָרַב אֲלָא עַל-יַדֵי שְׂנֵאת חֲנָם וְעַדִּין מְרַקֵּד בֵּינָן; אֲלֵפִים שָׁנָה שְׂאָנוּ מְקוֹנְנִים וּמְאוֹנְנִים וּמְצַטְעָרִים עַל חֲרָבֵן בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וּמְצַפִּים בְּכָל יוֹם, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחַם עָלֵינוּ, וְיִבְנֶה לָנוּ אֶת בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְיִקְבֹּץ אֶת כָּל עַם יִשְׂרָאֵל לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְעַדִּין אָנוּ רְחוּקִים מִזֶּה, וְמֵר מָאד, וְהַגְּלוּת אֲרָכָה, וְהַחֲשֵׁךְ מִתְמַשֵּׁךְ, וְאֵינָנו יוֹדְעִים הַתְּרוּץ לְמָה? ! כִּי עַדִּין עֲמֻלָּק בְּתוֹכָנוּ. וְכָל אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲתָנוּ נְגוּעַ בְּנִגְעַת הַגְּזֻעָנוֹת, הוּא שׁוֹנֵא אֶת הַזּוּלָּת, יֵשׁ אֲצִלוֹ רְשָׁעוֹת כְּלָפֵי הַזּוּלָּת, וְהִבָּה לֹא נִטְעָה עַצְמָנוּ — הָאִם אָנוּ אוֹהֲבִים כָּל יְהוּדֵי בְּאֶשֶׁר הוּא יְהוּדִי? ! הָאִם

אָנוּ מְרַחֲמִים עַל כָּל יְהוּדֵי? הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הִקְדוּשִׁים
 אוֹמְרִים (סִפְרֵי עֵקֶב מֵט): לְלַכֵּת בְּכָל דְּרָכָיו — אֱלוֹ דְרָכֵי
 הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵל רַחוּם וְחַנוּן, מֵהַ הַמְקוּם נִקְרָא
 רַחוּם וְחַנוּן אִף אֶתָּה הָיִי רַחוּם וְחַנוּן. יְהוּדֵי צָרִיף
 לְהִיּוֹת רַחֲמָן, לְרַחֵם עַל הַזּוּלָּת, הֲאִם יֵשׁ בָּנוּ אֶת זֹאת?!
 הִבֵּה לֹא נִשְׁטָה עֲצָמָנוּ, הִבֵּה לֹא נִשְׁקַר אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי,
 שְׁמִדְבָּרִים כָּל-כָּף מֵאַהֲבָה, מִשְׁלוֹם, בְּשִׁעָה שְׁעֵדִין אָנוּ
 רַחוּקִים מִזֶּה מְאֹד מְאֹד. וְלָכֵן עֵקֶר הַמִּצְוָה בַּחֲג הַפּוּרִים
 — לְשַׁלַּח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ, לְשַׁלַּח מִתְּנוּת זֶה לְזֶה,
 לְהִרְאוֹת שְׂאֲנוּ בֵּן אוֹהֲבִים אֶת הַזּוּלָּת, וּמִתְּנוּת
 לְאֲבִיוֹנִים, שְׂאֲנוּ עוֹזְרִים לְדָלִים וְאֲמָלָלִים. לְצַעֲרָנוּ הָרַב,
 כִּמָּה אֲלֻמְנוֹת צָעִירוֹת יִשְׁנָן, עִם יְתוּמִים וַיְתוּמוֹת, וּמִי
 דוֹאֵג לָהֶם?! הֲאִם אָנוּ מְחַפְּשִׁים וּמְבַקְּשִׁים נֶצְרָכִים,
 שְׂבוּרֵי לֵב וְנִדְכָּאִים, לְעוֹרָם?! הֲאִם אָנוּ מִתְעַנְּיָנִים
 בִּיהוּדִים גְּלָמוּדִים, שְׁחִיִּים לְבָדָם, לְשִׁמְחָם, לְחִזְקָם
 וּלְעוֹדָדָם?! הֲאִם אָנוּ הוֹלְכִים לְחַפֵּשׂ אַחַר אֲנָשִׁים
 קְשִׁישִׁים לְסִיעַ לָהֶם?! הֲלֹא אָנוּ גְּרִים בְּאוֹתוֹ בְּנִיָּן,
 וַיְכוּלִים לְעֵבֶר יוֹם אַחַר יוֹם עֲשָׂרוֹת פְּעָמִים לִיד דְּלָתוֹ
 שֶׁל שָׂכָן גְּלָמוּד, וְלֹא נִנְקַשׁ עַל דְּלָתוֹ לְהִתְעַנְּן בּוֹ וְכוּ',
 בַּקּוּמָה מִתְחַתְּנוּ אוֹ מֵעַלֵּינוּ יְכוּל לְגוֹר זוּג קְשִׁישִׁים,
 שְׂאִין לָהֶם אִף אֶחָד שְׂיַעֲזֹר לָהֶם, הֲאִם אָנוּ שׁוֹלְחִים אֶת
 יְלָדֵינוּ לְהַגִּישׁ לָהֶם סִיוֵעַ?! לְשִׂאֵלָם אִם זְקוּקִים הֵם
 לְאִיזָה עֲזָר, קִנְיָה וְכדוּמָה?! הֲלֹא זֶה הַמִּדָּה הַיְפָה בְּיֹתֵר

שֶׁל עִם יִשְׂרָאֵל, רַחֲמָנִים בְּנֵי רַחֲמָנִים. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי בבא קמא ח, ז): בְּזִמְנָן שְׂאֵתָה רַחֲמָן,
הַמְּקוֹם יְרַחֵם עָלֶיךָ; וְזֶה סוּד חַג הַפּוּרִים. וְלִכֵּן לֹא
בְּחֻנָּם שְׂאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירושלמי תענית ב, יב):
כָּל הַמוֹעֲדִים יֵהְיוּ בְּטָלִים, וַיְמִי הַפּוּרִים לֹא יֵהְיוּ
נִבְטָלִים לְעוֹלָם, שְׁנֵאמַר (אסתר ט, כח): "וַיְמִי הַפּוּרִים
הָאֵלּוּ לֹא יַעֲבְרוּ מִתּוֹךְ הַיְּהוּדִים"; אִיךָ יִתְכַּן שְׁפָל
הַמוֹעֲדִים יֵהְיוּ בְּטָלִים — חַג הַפֶּסַח, סְכוּת, שְׁבוּעוֹת
וְכוּ' וְכוּ', וְהֵלֵא שׁוּם דְּבָר מִהַתּוֹרָה לֹא מִשְׁתַּנָּה? אֵלֵא
בְּפוּרִים מִתְגַּלֶּה אֹר גָּדוֹל מְאֹד, כַּמּוּבָא מִהָאָר"י ו"ל,
שְׂאֵז זֶהוּ מַחֲזִין דְּאֵבָא בְּלֵי שׁוּם לְבוּשִׁים, כִּי כָּל הַחֲגִים
בְּאִים מִמַּחֲזִין דְּאֵימָא עִם לְבוּשִׁים, לֹא-כֵן חַג הַפּוּרִים,
אֲז מְאִיר אֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִלּוּי רַב כְּזֶה,
בְּשִׂמְחָה כְּזוֹ, לְמַעַלָּה מְכַל הַהֶגְבְּלוֹת וְהַצְּמֻצוּמִים,
וּמִתְגַּלֶּה הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִלּוּי רַב בְּלֵי שׁוּם לְבוּשִׁים.
וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מגלה ז:): חֲזִיב אֲנִישׁ
לְבִסּוּמֵי בְּפוּרֵיָא עַד דְּלֵא יָדַע בֵּין אַרוּר הֵמָן לְבְרוּךְ
מְרַדְּכִי; בְּפוּרִים צְרִיכִים לְהַגִּיעַ לְשִׂמְחָה כְּזוֹ, לְהִיּוֹת
בְּטָל וּמְבֹטָל לְאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, עַד שְׁלֵא יֵהְיֶה אֲצִלוֹ
הַפֶּרֶשׁ בֵּין אַרוּר הֵמָן לְבְרוּךְ מְרַדְּכִי, כִּי יֵהְיֶה גִלּוּי
אֶלְקוֹת כְּזֶה, שְׁפָל הַקְּלָפוֹת יִתְבַּטְּלוּ, כָּל הַהֵמָן-עֲמֵלֵק
שְׂמִכְנִיס קְרִירוֹת וְרִשְׁעוֹת בְּעַם יִשְׂרָאֵל — יִתְבַּטְּל
לְגַמְרֵי, כִּי בְּפוּרִים תִּתְגַּלֶּה הָאֵהָבָה שֵׁישׁ לְעַם יִשְׂרָאֵל

אֶל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן "קִיְמוּ וְקַבְלוּ" אֶת הַתּוֹרָה מִחֶדֶשׁ מֵאַהֲבָה, כִּי בִימֵי מְרַדְכֵי קַבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה מֵאַהֲבָה, וּבִימֵי מֹשֶׁה קַבְלוּ אֶת הַתּוֹרָה מִיִּרְאָה. וְלִכֵּן לֹא בְּחֵן, שְׁלֵגְבֵי הָאוֹר שֶׁמִּתְגַּלֶּה בְּפוּרִים כָּל הַמוֹעֲדִים יִהְיוּ בְּטָלִים, כִּי הָאוֹר הַזֶּה כָּל-כָּף גָּדוֹל, שְׁאִין בְּכָל הַחֲגִים. וְלִכֵּן יְכוּלִים לַפְעַל בִּימֵי הַפוּרִים יִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, אִם אָדָם לֹא יִהְיֶה בְּטָלָן, וַיִּבְקֹשׁ אֶת הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיוֹם הַפוּרִים כָּל צָרְכָיו — יִקַּבֵּל הַכֹּל, כַּמְאֲמָרם וְ"ל (ירושלמי מגלה ה.): כֹּל הַפּוֹשֵׁט יָדוֹ לְטַל — נוֹתְנִים לוֹ. בְּדֶרֶךְ כָּלל כִּשְׁנוֹתְנִים צְדָקָה צָרִיךְ לְבַדֵּק לְמִי נוֹתְנִים, וְאִם אָדָם נוֹתֵן צְדָקָה לְעַנִּי שְׁאִינוֹ הַגּוֹן, לֹא דֵי שְׁלֹא יִקַּבֵּל שְׂכָר, אֲלֵא יִקַּבֵּל עֲנֹשׁ, כִּי עֵקֶר הַצְדָקָה צָרִיךְ לְתַת לְלוֹמְדֵי תּוֹרָה, לְעַנְיִים מְהֻנְנִים, לְאַלְמָנוֹת וַיתוּמִים, לְכוֹלְלִים, יְשִׁיבוֹת וְתַלְמוּדֵי תּוֹרָה, לְצַדִּיקִים הַדְּבוּקִים בְּהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִכּוּלִים לְעֲשׂוֹת פְּדִיּוֹן נַפְשׁ וּלְהוֹצִיאוֹ מֵהַצָּרוֹת, וּבִימֵי הַפוּרִים מִתְגַּלֶּה אוֹר כְּזֶה, שְׁעַם יִשְׂרָאֵל מִתְאַחֲדִים יַחַד, וְלֹא בּוֹדְקִים בְּאַף אֶחָד, אֲלֵא כָּל הַפּוֹשֵׁט יָדוֹ — נוֹתְנִים לוֹ, כְּלִי שׁוֹם הַפְּרֹשׁ כָּלל. וְלִכֵּן אָמְרוּ הַצַּדִּיקִים: כִּדְגָמָא דְלִתְתָא דְגָמָא דְלְעִילָא, כְּמוֹ שֶׁמִּתְנַהֲגִים פּוֹה לְמַטָּה, שְׁאֶחָד עוֹזֵר לְשֵׁנִי וְאִינוֹ מְסַתְּפֵל מִיָּהוּ וְכוּ', וּמִתְאַחֲדִים יַחַד, כֵּן הוּא לְמַעְלָה בְּשָׁמַיִם, כָּל מִי שֶׁמִּבְקֹשׁ מִהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לוֹ, אֲפֹלוֹ שְׁאִינוֹ רְאוּי, כִּי

רואים למעלה בשמים, אשר גם הוא אינו עושה
 הפרשים בין זה לזה. ולכן גם בשמים לא מדקדקים
 עליו כל-כף. וכל זה סוד משנכנס אדר מרבים בשמחה,
 החדש הזה שנהפך לנו מיגון ואנחה לששון ושמחה
 וליום טוב, עלינו לנצלו מאד מאד, הגיע הזמן שנוזכה
 לעקר מאתנו את הרשעות והאכזריות, שאנו מתאכזרים
 על הזולת, ולא אכפת לנו ממנו כלל. איך יתכן דבר
 כזה?! סוף כל סוף אנו יהודים, אלא מחמת שהמן-
 עמלק נכנס בתוכנו, ועלינו לעקרו, את הספקות שיש
 לנו זה על זה צריכים לשרש. עלינו לאהב כל יהודי
 באשר הוא יהודי, ולא להבחין מיהו ומהו, כי אנו
 רואים רשעות הגויים, שהמן-עמלק לא עשה הפרש בין
 יהודים שומרי תורה ומצוות, לבין יהודים שעדין
 רחוקים מקיום תורה ומצוות, עמלקים האוורים,
 הגרמנים, ימח שמם וזכרם, הכניסו בתאי הגז את כלם,
 ולא בדקו בציציות, מי בן שומר שבת ומי לאו, מי בן
 מניח תפלין ומי לאו, המן-עמלק רוצה את כל
 היהודים, ודבר זה צריכים להחזיר היטב בחג הפורים
 הזה. ולכן במקום לרוץ ולהתרוצץ עם הגויים, שאף
 פעם לא ישלימו אתנו, כמאמרם ז"ל (ספרי בהעלותך ט, י):
 הלכה היא בידוע, שעשו שונא ליעקב; ואל תחיו
 באשליות, שהם פעם ישלימו אתנו, במקום לטרח
 בעבור עשית שלום עמיהם, באו נשלים בינינו, נרחם

זֶה עַל זֶה, תִּרְאוּ לְהִיכֵן הַתְּגַלְגָּלוֹנוֹ וְנִפְלָנוּ, עַד כְּדֵי כָף, שְׁשֹׁאֲדָם נִמְצָא בְּצָרָה, לֹא רַק שְׁלֹא נֹתְנִים לְעִזְרוֹ, אֲלֵא אִפְלוּ אוֹסְרִים לְהִזְכִּיר שְׁמוֹ, וְסוֹתְמִים אֶת פִּיּוֹת הַמְּסִיעִים בְּזֶה וְכוּ'. מֵהִיכֵן לְמַדְנוּ רִשְׁעוֹת כְּזוֹ, אַכְזָרִיוֹת כְּזוֹ, אִם לֹא מְקַלְפֵת הַמֶּן-עֲמָלֵק שֶׁנִּכְנַס בְּתוֹכְנוּ? ! יְהוּדֵי נִמְצָא בְּצָרָה, וְאָסוּר לְהִזְכִּיר שְׁמוֹ, וּכְשִׁמְזִכְרִים שְׁמוֹ סוֹתְמִים פִּיּוֹת וְכוּ'. וְלִכֵּן חָג פּוּרִים בָּא לְעַקֵּר רִשְׁעוֹת זֶה שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, שְׁרוּכֵב עַל הַנְּחֹשׁ הַקְּדָמוֹנִי, שֶׁהוּא הִיָּה הָרֵאשׁוֹן שֶׁהִסִּית אֶת אָדָם וְחָוָה מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שְׁאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֲלִין קִלְטוּ): הַמֶּן מִן הַתּוֹרָה מִנִּין? הַמֶּן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבַלְתִּי אֲכֹל מִמֶּנּוּ אֲכַלְתָּ? ! לְמַדִּים מִכָּאן, שֶׁזֶה הִיָּתָה קְלַפֵּת הַמֶּן, וְלִכֵּן אוֹמֵר הַמְּדַרְשׁ (מְדַרְשׁ אֲגָדָה): נִחַשׁ זֶה הַמֶּן. וְכַתוּב בְּזֶה־ר, שֶׁעַל הַנְּחֹשׁ הַקְּדָמוֹנִי רָכַב הַסֵּמ"ךְ-מ"ם. וְכֵל פָּגַם הַמֶּן זֶהוּ חֲטָא עֵץ הַדַּעַת, לְהַפְרִיד בֵּין טוֹב לְרָע.

וְלִכֵּן עֲכָשׁוּ בְּחֻדֵשׁ אָדֶר, חֻדֵשׁ הַשְּׁמֵחָה, עָלִינוּ לְהַמְשִׁיךְ אֶת הַשְּׁמֵחָה עַל כָּל הַשָּׁנָה, וּבְזֶה נִבְטַל אֶת הַמֶּן, אֶת כָּלֵל הָעֲמָלָקִים, אֶת הָעַרְב־רַב, אֶת כָּל שׁוֹנְאֵי יִשְׂרָאֵל, וְנִזְכָּה לְהַרְבּוֹת בִּישִׁיבוֹת, בְּבִתֵּי סִפּוֹר תּוֹנְנִים, בְּכוֹלָלִים, בְּבִתֵּי כְּנִסְיוֹת וּמְדַרְשׁוֹת, שֶׁשָּׁם מִתְּפַלְלִים וְלוֹמְדִים תּוֹרָה, לְחַנּוּךְ אֶת יְלָדֵינוּ לְאַהֲבָה, לְרַחֲמָנוּת,

לְבַטֵּל אֶת הַנֶּחֱשׁ הַקְּדֻמוֹנִי שֶׁרָצָה לְהַפְרִיד בֵּין טוֹב לְרָע. וְלִכֵּן דִּיקָא בְּיוֹם זֶה, חַג הַפּוּרִים, זוֹכִים לְשִׁתּוֹת עַד שְׁלֹא יוֹדְעִים הַהֶפְרָשׁ בֵּין הַמֶּן לְמַרְדְּכִי, כִּי מִתְגַּלֶּה אֵלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ בְּלִי שׁוּם לְבוּשִׁים, וְאִז אָנוּ מִתְחִילִים לְרַחֵם זֶה עַל זֶה וְלַעְזוֹר זֶה לְזֶה, וְעַל-יְדֵי-זֶה אָנוּ יוֹצְאִים מֵהַגְּלוּת וְנַעֲשִׂים בְּנֵי חוּרִין. מֵהִי הַגְּלוּת? שְׂאָחַד מִפְּחַד מֵהַשָּׁנִי וְחוּנְף אוֹתוֹ, וְאֵינוּ מִתְבַּיֵּשׁ מִמֶּנּוּ, הַעֲקָר לֹא לַעְזוֹר לְזוּלַת, זוֹ עֲקָר הַגְּלוּת. אָבֵל מְרַדְּכִי הַצְּדִיק עוֹקֵר אֶת זֶה מֵאֲתָנוּ. וְלִכֵּן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (חֲלִין קִלְטֵי): מְרַדְּכִי מִן הַתּוֹרָה, מִנֵּין? הֵיכֵן מְרַמֵּז מְרַדְּכִי בַתּוֹרָה? מוֹר דְּרוֹר, שֶׁהוּא מוֹצִיאֵנוּ מֵהַמְּרִירוֹת שֵׁשׁ בָּנוּ, וְעוֹשֶׂה לָנוּ דְּרוֹר — מוֹצִיאֵנוּ לְחַרוּת, שְׁלֹא נִהְיֶה מְשַׁעֲבָדִים יוֹתֵר לְמַדּוֹת רְעוּת שֶׁל אֲמוֹת הָעוֹלָם, שֶׁנִּצָּא מֵהָאֲכֻזָּרִיּוֹת שֵׁשׁ בָּנוּ. מְרַדְּכִי הַצְּדִיק מוֹצִיאֵנוּ מֵהַגְּלוּת, עוֹשֶׂה אוֹתָנוּ בְּנֵי חוּרִין. וְלִכֵּן עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֶצְמָנוּ עֲכָשׁוּ, מְשַׁנְכָנֵס אֲדָר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה, לְהַרְבּוֹת אֶת הַשִּׂמְחָה בֵּין גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְלַכֵּת וְלַעְזוֹר לְכֹל יְהוּדֵי אֲשֶׁר נִמְצָא בְּצָרָה, וְלֹא לְחַנֵּף אֶת אֵף אֶחָד, וְלֹא לְפַחַד מֵאֵף אֶחָד, לוֹמֵר אֶת הָאֲמֶת. נִמְצָא יְהוּדֵי בְּצָרָה, וּמָה אָנוּ עוֹשִׂים בְּעִבּוּרוֹ? כָּלוּם! וְלֹא רַק שְׁלֹא עוֹשִׂים מְאוּמָה, אֲלֵא לֹא נוֹתְנִים לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ. מְרַדְּכִי מְרַמֵּז עַל מוֹר דְּרוֹר, שְׁמוֹצִיאֵנוּ מִמְּרִירוֹתָנוּ, שְׁנֵהִיָּה בְּנֵי חוּרִין, וְנִצָּא מִכָּל הַצָּרוֹת. וְאִפְלוּ

אָנוּ נִמְצָאִים בַּמִּצְבִּים הַכִּי קָשִׁים, כִּי אֵין בֵּית אֲשֶׁר אֵין שָׁם מְשָׁבְרִים וְגַלִּים, לְדַאֲבֹנְנוּ יִשְׁנָם בְּתַיִם, שְׁאֲבָדוּ אֶת יַקִּירֵיהֶם, וּמָר לָהֶם מְאֹד, יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם הַסּוֹבְלִים סְבַל גְּדוֹל מִיַּלְדֵיהֶם, יִשְׁנָם רוֹקִים וְרוֹקוֹת, שְׁעָדִין הֵם לְבַד, שְׁהַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְעִידָה (בְּרֵאשִׁית א'): "לֹא טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ", אִם אָדָם לְבַד, זֶה לֹא טוֹב. וְאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבָמוֹת סב:): כָּל יְהוּדֵי שְׂאִין לוֹ אִשָּׁה, שְׂרוּי בְּלֹא שְׂמָחָה, בְּלֹא טוֹבָה, בְּלֹא שְׁלוֹם. יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׂאִין לָהֶם פְּרִנְסָה, וְהֵם בְּעֲנִיּוֹת וּבְדַחְקוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, עַד שְׁאוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה לֵא, סִימָן יא): אֱלוֹ יִתְקַבְּצוּ כָּל הַיְסוּרִים לְצַד אֶחָד וְהָעֲנִיּוֹת לְצַד אֶחָד, הָעֲנִיּוֹת מְכַרְעֵת לְכָלָם. כִּי הָעֲנִיּוֹת מַעְבֵּרֶת אֶת הָאָדָם עַל דַּעְתּוֹ וְעַל דַּעַת קוֹנוֹ (עֲרוּבֵין מֵא:); וְכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁמוֹת רַבָּה, פְּרָשָׁה לֵא, סִימָן יב): אֵין לָךְ קָשָׁה מִן הָעֲנִיּוֹת; וְלָכֵן אֶפְלוּ עַכְשָׁו, שְׂאָנוּ נִמְצָאִים בְּצָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאֵינָנוּ יוֹדְעִים מֵה יֵלֵד יוֹם, אֵל נָא נָשִׁים אֶת הַתְּקִנָּה בְּזָה אוֹ בְּזָה, שֶׁהוּא יַעֲזְרֵנוּ, טַעוֹת בִּיסוּדָה. יַעֲזֹר לָנוּ רַק הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא! כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, אֶלָּא עַל אָבִינוּ שֶׁבְּשָׁמַיִם. אֲבָל אֲסוּר לָנוּ לְהִתְיַאֵשׁ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מִוֶּהֲר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן עח): אֵין שׁוֹם יְאוּשׁ בְּעוֹלָם כָּלָל, וְאֶפְלוּ בַּמִּצְבִּים הַקָּשִׁים בְּיוֹתֵר, צְרִיכִים לְמַצָּא אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְלָכֵן אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חֶלֶץ קִלְט:): אֲסַתֵּר מִן

התורה, מנין? שנאמר: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא", בתוך ההסתרה שבתוך ההסתרה, שם מוצאים את הקדוש-ברוך-הוא. וזה מה שמגלה לנו אסתר. ולכן נקראת המגלה על שם אסתר: "מגלת אסתר", שמגלה לנו את הקדוש-ברוך-הוא, שלא נתיאש במצבים הקשים ביותר, אלא נתאחד יחד, ונעזר זה לזה, וזו השמחה הכי גדולה. ולכן, בני ובנותי היקרים! דיקא עכשו בְּחַג הפורים, חג קדוש, נראה לנצלו כראוי. וכתוב בתקוני-זהר (תקוני כא), שפורים יותר גדול מיום הכפורים. הלא אנו יודעים, שיום הכפורים הוא היחיד בשנה, שהקדוש-ברוך-הוא מוחל לנו על כל עוונותינו, ואין יום חשוב יותר ממנו, כמוכא (בראשית א, ה): "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד" — זהו יום הכפורים, שאז מכפר הקדוש-ברוך-הוא לעם ישראל. עם כל זאת, יום פורים גדול בהרבה ממנו, כי יום כפורים כתוב בכ' הדמיון, הינו יום שהקדוש-ברוך-הוא מוחל בו עוונות ישראל, הוא נדמה כפורים, נמצא, שפורים גדול הרבה יותר, ומהי גדלת חג הפורים יותר מיום הכפורים? אלא ביום כפור אדם נדמה כמלאך, יושב בבית-הכנסת בפנתו, מעטף בבגדים לבנים ובטלית ומתפלל אל הקדוש-ברוך-הוא, ואין לו שום שיכות לאף אחד, ומתענה, ויושב דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, לא-כן חג הפורים אדם יוצא בחוץ, ועוזר ליהודי שני, ומחפש

ומבְּקֵשׁ הַיְכָן יֵשׁ אֲבִיוֹנִים וְגִלְמוּדִים, אֵיךָ יֵשׁ אֱלֻמְנוֹת
 וַיְתוּמִים וַיְתוּמוֹת לְעִזָּרָם, וּמִתְאַחַד עִם כָּלֵל נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל, דְּבָר זֶה מְאֹד מְאֹד יִקָּר בְּעֵינֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
 יוֹתֵר מֵהַכֹּל. וְלָכֵן עָלֵינוּ לְקַבֵּל עַל עֲצֻמְנוּ עֲכָשׁוּ מִשְׁנֹכְנָס
 אָדֶר מְרַבִּים בְּשִׂמְחָה — לְהִרְבוֹת בְּשִׂמְחָה, לְשִׂמַּח אֶת
 נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, לְעִזּוֹר זֶה לְזֶה, וְגַם אָנוּ נִזְכֶּה לְעַקֵּר
 מִתּוֹכֵנוּ אֶת הַגּוֹזְעָנוֹת הָאֲרוּרָה, אֶת הַרְשָׁעוֹת שֶׁל הַמֶּן-
 עֲמֶלֶק, שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם שְׁנֹדֶבֶק בְּנוּ, שֶׁכָּל כַּחוֹ 'הַפְּרֹד
 וּמִשְׁל', מִפְּרִיד בֵּין נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁזֶה כָּלֵל הַמִּפְּלָגוֹת,
 פְּלֶג, פְּלֶג, לְפֶלֶג אֶת הָעַם. הִבֵּה נִתְאַחַד יַחַד וְנִעְזֹר זֶה
 לְזֶה, וּבְזִכּוֹת זֶה נִזְכֶּה לְגֵאֲלָה הַשְּׁלֵמָה, שְׁאוּמְרִים
 חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תְּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ זֹוטָא, פְּרָק א'): גְּדוּלָה
 צְדָקָה, שְׂמִמְהָרַת יוֹם בֶּן דְּוֹד וַיְמוֹת הַגֵּאֲלָה, אָמֵן וְאָמֵן!

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!